

na razpolaganje, kar bi pa ne smelo v nobenem gospodarstvu ne biti. Take razmere bi se morale odstraniti, ker je treba število živine tako vravnati, da gospodarstvenim potrebam nikdar slame ne primankuje. Kar se slednjič razmer redivnih snovi tiče, so te pri obeh slamnih razmerah menda precej jednake.

Iz vsega tega pa sledi nauk, da naj gospodar kolikor mogoče pšenične slame doma za rezanje porabi in tam, kjer se ržena slama more dobro v denar spraviti, naj toto na trg postavi.

Opravila pri konjih meseca junija

Najvažnejše opravilo ta mesec za konjejeja je priskrbeti žrebetom planinske paše, kder le mogoče. Vendar naglo jih ne sme vgnati na planino. Treba jih poprej na to pripravljati, zlasti tista, katerih še meseca maja ni gonil na pašo ali jim ni polagal nič trave ali detelje. Naj jih toraj pripravlja na pašo, da po malem doma travo meša med seno.

Žrebeta s slabimi, skrhanimi kopiti kaže podkovati, preden se v planino ženó.

Planinska paša je žrebetom neizmerno koristna. Rastejo, kakor bi jih vlekel. Mišice, kite, sponce se čudovito ukrepijo, kopita učvrstijo. Vsa žival postane zdrava in krepka, kakor nikoli v hlevu.

Kobile z žrebeti se vé je tudi dobro spravljati na planine pa le tam, kder so hlevi blizu, da najdejo zavetja in mirnega prenočišča. Kder tega ni, ondi bolje storimo, če kobile doma pustimo.

Kedar meseca junija solnce pripeka, ostajajo naj konji v hlevih. Zato pa jih moramo zgodaj v jutru in proti večeru spuščati na hlad, da se sprehodijo. Med tem se pa hlevu odprejo dveri in okna, da se prevetri. Ta moramo pa zopet na eni strani zapreti, ko vženemo konje v hlev, da ustavimo prepih.

Tega ne smemo pozabiti, zlasti takrat ne, kedar nevihta, ploha ali toča konje s paše zapodi v hlev. Okna zadelavajo z zelenim vejevjem in po hlevu škropijo hladno vodo. Tako odganjajo muhe in hlev je vedno malo hladen. Če so noči tople, puščajo konje na pašnikih. Tudi vprežne konje kaže po opravljenem delu marljivo na pašo goniti. Ta mesec režejo 2-letne žrebce. Pferdezüchter.

Dopisi.

Od sv. Lenarta v Slov. gor. (Sv. misijoni — deputacija k cesarju.) Tukaj sta č. gg. jezuita Valjavec in Lempl, pri sv. Bolfanku pa č. gg. lazaristi obhajali sv. misijone. Ljudstvo je goreče pridganje rado poslušalo, se v obilnem številu udeleževalo in

ohrani č. gg. misijonarjem hvaležen spomin. Bog plati. V nedeljo 27. t. m. bil je tukaj naš deželni poslanec g. dr. Radaj, ki je bil povabil župane, načelnike šolskih svetov in cekmeštre celega okraja, naj izvolijo deputacijo, ki bode šla v Maribor cesarju se poklanjat. Prišlo je okolo 40 mož, ki so izvolili 7 vrlih Slovencev v deputacijo. Ti so: Janez Krautič iz Malne, Janez Kos iz Vrange, Franc Fekonja iz Tronkave, Jernej Rojs iz Črmlenšaka, Alojzij Ornik iz Kremberga, Anton Golob iz Porčiča. Trg sv. Lenart lahko, ako hoče, sam izvoli še enega moža, da se pridruži. Deputacijo je g. poslanec uže naznanil pri c. k. namestniku Kūbeku in jo bode 10. julija cesarju v Mariboru predstavljal.

Iz Rogaca (Cesarjev prihod v Slatino.) Za dostojni sprejem skrbi poseben odbor. No, in odborniki so odobrili nasvet, naj okoličani Podplatski cesarja v Podplatu pričakujejo ter se nastavijo tik velike ceste počenski od podružnice Rozalije noter do gostilnice Žurmanove. Semkaj bi spadale fare Kostrivnica, sv. Ema, sv. Peter, kos Sladke gore, Zibike, Šmarije in Podčetrtek. Ako svitli cesar ne pridejo v Šmarije, lahko Šmarije in Podčetrtek deputacije pošljejo na Slatino, občine pa nastavijo v Podplatu. Kedar se svitli cesar drugi dan nazaj peljajo, hočejo učitelji šolsko mladež nastaviti.

Iz Konjic. (Ptujskim renegatom odposlani pozdravi.) Ker nemško-židovske časnike, kakor je listič „nachtwachter“ nikakor ne čitamo, smo še le sedaj zvedeli, da so bili iz Konjic Ptujskim renegatom k cesar-Jožeovi svečanosti (?) štirje pozdravi telegrafično odposlani. — Prvič se je naš župan G. Hasenbichel predrznil v imenu občinskega zastopa (!) Ptujčanom čestitati k cesar-Joževemu spominku. Gospod župan, kako ste zamogli to storiti? Ali mislite, da ste nas slovenske kmete v Konjiških okolicah tudi zastopali? Ali ne veste, da imamo tudi mi v Konjiškem občinskem zastopu govoriti in da so v tem zastopu tudi možje, ki politične demonstracije ne odobravaljo? Ali ne veste, kaj imate v takih slučajih storiti? — Mi nečemo da bi občinski zastop se s politiko pečal, posebno s tako ne, ki je sedanji vladi in Slovencem sovražna. To pa vemo, da so v Ptui — večinoma renegati — proti Slovencem in proti vladi demonstrirali in upili. Mi slovenski kmetje ne bomo nikdar v isti rog trobili, ter v lastno skledo pljuvali. — Mi slovenski kmetje, ki pod Konjiško občino spadamo, pričakujemo, da bote gospod župan isto čestitko preklicali ter rekli, da ste jo v lastnem, ne pa v imenu Konjiškega občinskega zastopa odposlali. — Prihodnjič pa se brigajte kot župan le za občinsko korist, za občinske ceste itd. ne pa za Slovencem sovražno politiko. — Da je drugič tudi tukajšnja

požarna bramba Ptujске renegate pri omenjeni nemški (!) svečanosti pozdravljala, ni drugače pričakovati, kajti njeni načelnik je naš župan. No gospod župan, Vi hočete še celo v društvu, ki nima ničesar s politiko opraviti, politizirati in demonstrirati. Nam se zdi, da Vi kot načelnik požarne brambe ne veste, da mora ista geslo imeti „s združenimi močmi.“ Kako je pa mogoče s združenimi močmi delovati, če Slovencem sovražno politiko uganjate? Nam se dozdeva, da ste tudi tukaj v lastnem imenu Ptujске renegate pozdravljali. — Kako pa, da se je tretjič tem pozdravom tudi tukajšnje veteransko društvo pridružiti zamoglo, to je nam nerazumljivo. Nobeno veteransko društvo ni odobrovalo Ptujске proti vladi nameravane demonstracije, kakor tukajšnje in Ptujsko. Toda v zadnjem je vsled tega njeni stotnik odstopil, kar je popolnoma prav napravil. Kajti namen veteranskega društva ni in ne sme biti demonstracija proti vladi. Taki stotnik pa, ki se v veteranskem društvu s politiko peča, ter proti vladi demonstrira, bi bil bolj za stotnika pri „šnopsu.“ — Da je slednjič tudi tukajšnja skupina nemškega „šulvereina“, — ktera je tako potrebna, kakor peto kolo pri vozu, — pozdrav odposlala, je samo ob sebi razumljivo. —

Od Ljutomera. (Župan-trstika.) Nekateri prijatelji otročjega predstojnika v Noršencih stikujejo po dopisniku, ki je čislaneu in priljubljenemu „Gospodarju“ kot neustrašljivemu branitelju narodnih pravic poslal poročilo, v katerem se omahljivemu županu zasluženi „leviti berejo.“ Na sumu imajo posebno nekega zavednega starega narodnjaka v občini. To pa celo po krivici. Mi nedolžnega moža radi zagovarjamo, čeravno ne bi bilo potrebno. Kdor namreč po dopisnikih stikuje, je to že očivesno znamenje, da je poročilo bilo resnično. Zadeta oseba mirne vesti ne bo preiskovala, kdo je kaj pisal, ampak kaj je kdo poročal. Pravicoljuben človek bo se v takem slučaju oziral le na zapopadek dopisa in bo se potem znal ravnati, na dopisniku mu pač ne bode ležeče. — Obžalovanja vredna občina Noršenska ima dovolj značajnih korenjakov na izbiri. Zatoraj vrli ter za mir in blagor naroda vneti možaki! pri volitvah, najsi veljajo bodi za občino bodi za deželni ali pa za državni zbor, prevdarite dobro, komu da smete z lahkim srcem zaupati. Častne službe niso za veteranjake, kakoršen je mladeniški in še neizkušeni župan-trstika.

Iz Pišec. (Oba zvana) Na dopis iz Pišec v št. 16 Slov. Gospodarja, se takole odgovarja: I. Dopisatelj pravi, da je g. baron Moskon pri nastopu županstva najšel 180 fl. v obč. blagajnici. To je sicer res, a našel je tudi dolga okoli 60 fl. za šolske potrebe. Ko je pa županstvo izročil, ni svojemu nasledniku zapus-

stil nobenega dolga. II. Dopisatelj pravi, da je g. baron nasledniku samo 1 fl. 50 kr. v blagajnici pustil. To se mora tako popraviti: G. baron je nasledniku zapustil 173 fl., katere je v eni srečki od reguliranja Donava in v dveh hranilničnih knjigah izročil! Dalje svojemu nasledniku je izročil že zapadli kupon za 98 fl. Dopisatelj pravi dalje, da se g. baron za ceste v Dedjevsi in Pišecah ni brigal. No, in on je v Dedjivsi 195 fl. izdal. Naredil je nov zidan most za 120 fl. in nove rante za 60 fl., ktere so pa sedaj vsled povodenj poškodovane. V okolici Pišce je g. baron naredil 3 lesene in 4 zidane kanale in en zidan most čez Gabrnico blizu župnijske cerkve. Vse je bilo celo potrebno, posebno pa ta most, ker tam čez Gabrnico so se nosili mrličji, in je šla procesija najmenj dvakrat na leto, pa po vodi. Še zadnje leto njegovega županovanja je izdal za popravo ceste od Pišce proti Bizeljskemu 48 fl. Dostavlja se še, da je g. baron občinske doklade znižal od 15% na 10%. Zato bi želeli, da bi on zopet izvoljen bil v župana in upamo, da ga dobimo z resničnim in pravičnim obnašanjem na narodno slovensko stran.

Dostavek uredništva. Toliko priobčimo iz večjega dopisa, da pokažemo svojo resnicoljubnost. Resnica in pravica mora biti tudi političnemu sovražniku nasproti. Došlo nam je raznih dopisov v tej reči, pa smo jih do dveh vse zavrgli. G. baron Moskon bi iz Saula moral postati Paul. Dokler pa tega v djanji in besedi ne pokaže, ampak le nasprotno delatačas ga imamo za političnega sovražnika Slovencev, katerega jim Slov. Gospodar v župana ne more priporočati.

Iz Laškega trga. (Zmaga Slovencev.) Pretečeno leto je bila volitev odbornikov za občino sv. Krištofa, katera je pa, ker se ni povsem zakonito vršila, vsled rekurza narodne stranke bila ovržena. Letos pa je bila 2. junija z novega volitev. Borba je bila huda, posebno ker so nekateri nemčurski rovarji hoteli tudi slovenski značaj te občine izbrisati. Radi tega so volilce za svojo stranko nagovarjali, češ, mi nočemo nič drugega, nego „vorenga“ mora biti. Tržani bi radi slovenščino izbacili iz urada, in toplice, železnico, pivarno in še nekatere druge hiše bi radi priklopili trgu; vsled tega so vse žile napeli, da bi večino odbornikov svojih v občini imeli, pa zama, kajti zmaga je na narodni strani. Pravična reč mora zmagati ali prejalislej. Bog daj, da bi se naš kmet povsem zavedal svoje narodnosti in povsod možato stopal na dan in glej že nam mileje solnce narodne svobode sije, Bog kliče in Slovenec dolgo tlačen stopa združen in čvrst pred svet na svoje slavno mesto. Ne dajmo več tujcem in uskokom gospodariti na domačih tleh, pokažimo pri volitvah, katerim žalibog slov. kmet še premalo

važnosti prišteva, da smo in hočemo na doma-
čih tleh sami gospodarji biti. —

Na Blanci. (Deputacija slovenska k
cesarju.) V tukajšnji občinski pisarni zbrali
so se danes zastopniki kmetov občin okrajnih
sodnij Sevnica, Brežice, in Kozje, da se dogo-
govorijo, kako bo najvredneje slaviti spomin
na 600letno združenje kronovine štajerske s
slavno hišo habsburško. Gospod notar Vršec
otvori posvetovanje s primernim nagovorom,
zadevajočim pomen današnjega shoda; v pred-
sednika bil je na predlog g. Veršičev izvoljen
g. Ivan Tanšek iz Brežic. G. Franc Lenček
opisuje v jako lepem govoru lastnosti dobrot-
ljivega našega cesarja in dolžnosti, ktere imamo
proti vladarju, kakoršnega ni na celem svetu.
Potem se je volila deputacija, katera bode
presvitlega cesarja pozdravila na Zidanemmostu.
V deputacijo bili so voljeni gospodje: Franc
Lenček, veleposestnik na Blanci ob enem za
voditelja in govornika, Novak Franc, župan
Blanški; Kljun Anton, župan Senovski, Klenov-
šek Miha, svetovalec šentlenuarski, Deržanič
Adam, župan Artički; Brstovšek Anton, sveto-
valec Pišečki, Podvinski Franc, župan v Glo-
bokem, Tanšek Ivan, svetovalec Kapelski, Čer-
nelič Jožef, župan Šentpeterski, Debeljak Fr.,
župan v Sedlarjevem, Leskovšek Andrej, svet.
v Vrtačah in Presker Jožef, svet. v Podsredi;
dalje trije namestniki: Franc Cerjak, Franc
Pečnik in Franc Hladic. Na sklepni govor g.
Tanškov je pač iz srca zadonel trikratni „živijo“
na cesarja iz priprostih kmetov g. l. Da se
Slovenec po dovršenem delu raduje, to vsak
ve. Napitnica se je vršila za napitnico, dokler
nam vozovi niso gostov odpeljali. Veselilo nas
je, da so tudi trgi in mesto Brežice bili mnogo-
brojno zastopani, čeprav niso bili vabljeni.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Čehi, Slovenci, Hrvati,
Italijani, Nemci v Českem in nemškutarji bijejo
hud volilni boj. Na Českem je glavna bitka v
velikem posestvu, ki voli 78 poslancev; na ka-
tero stran se tu zmaga nagne, tam bo večina
v deželni zbor. Če propadnejo nemški libe-
ralci, tedaj zgubijo največjo trdnjavo, česki
deželni zbor. — Iz Kranjskega došla nam je
dnes vesela novica, da stranka „Narodova“ in
„Slovenčeva“ složno postopate. Obadva lista
priporočujeta kmetom iste kandidate. Volitev
bo 9. t. m. Bleiweiss-Trsteniški, L. Robič, J.
Kersnik, K. Klun, B. Mohar (kmet), Fr. Po-
klukar, dr. Vošnjak, dr. Zarnik, M. Laurenčič,
Pfeifer, Svetec, Sterbenec (župnik), Aleš (dekan).
Fortuna in Pakiž vsled porazuma s Kočevarji,
vкуп 16. — Goriškim Slovencem se v Tolminu
ponuja za kandidata baron Depretis, in zmaga,
če se Slovenci med seboj ne poravnajo, nek

svoje glavnež in bogataš Devetak v Tolminu
dela hude zmešnjave; lahoni in nemčurji pa se
režijo in smeji. — V Istri začeli so letos
prvič pri volitvah Hrvati gibati se; s Slovenci
vred so sklicali tabor v Brezovico, kder se je
sešlo 3500 ljudi, ki so pritrdili in si roke dali,
da hočejo vzajemno postopati zoper Italijane za
svoje narodne pravice. Če se vstrajno dela,
utegnejo 9 svojih poslancev spraviti v isterski
deželni zbor. — Magjari in Italijani nečejo
Hrvatom pustiti Reke (Fiume), čeravno stoji na
hrvatskej zemlji; vsi dogovori v Budimpešti
bili so radi tega zastoj. Hrvati hočejo potr-
pljivo čakati bolj prilike.

Vnanje države. Papežev poslanik Vannu-
telli bil je od ruskega carja častno sprejet pri
kronanji v Moskvi. — Nemški cesar, stari Vil-
jelm pa nekoliko boleha. — Francozom žuga
vojska s Kitajci, ki ne pustijo Anamske dežele
in Tonking. Mnogo kitajskih prostovoljcev po-
maga Anamčanom. Ko so Francozi iz mesta
Hanoj na deželo hoteli, bili so napadeni, in
pali so general Reviere, 4 oficirji, 11 mož, 7
oficirjev in 44 mož je ranjenih. Sedaj hitijo
francoske ladije od vseh strani v Hanoj na
pomoč; toda sovražnika je okolo mesta 15.000
mož. — Papež nameravajo baje sklicati vse
škofe na občni cerkveni zbor. — V Egiptu bodo
Angleži in Francozi vkup Sueški kanal raz-
tegnili, da bode povsod najmanj 80 metrov
širok, kraj ene stene se bode vozilo naprej v
Rudeče morje, kraj druge pa nazaj v Srednje-
zemsko morje.

Za poduk in kratek čas.

Kuga na slovenskem Štajerskem.

(Spisal M. Slekovec.)

(Dalje.)

IV. S sedemnajstim stoletjem je
nastopila dolga doba britkosti in žalovanja za
slov. Štajer. Ne le da so ga obiskale razno-
vrstne reve in nadloge, kterih tukaj ne bomo
naštevati, davila je prek osemdeset let tudi še
kuga v naši domovini tako hudo, kakor nikdar
poprej. Kuga — in zopet kuga, — to je znak
sedemnajstega stoletja, ktero bi se smelo v do-
mači zgodovini kakor pogrebni list črno ob-
robiti.

Angelj morije obiskoval je sicer tudi v
prošlih stoletjih pogostoma našo domovino, a
prišel je navadno le v eden ali drugi kraj; —
v teku sedemnajstega veka pa je njegova stru-
pena pušica zadela vsak še tako samotni koti-
ček — po dva, — trikrat, in sme se trditi, da
ga na slov. Štajerskem ni kraja, ki bi v tem
veku ne imel od kuge trpeti. In preden se je
ovo za našo domovino osodepolno stoletje prav
še končalo, trohnelo je uže več stotisoč kužnih